

Frankfurter Rundschau gazetesinin arka sayfasında yıkılmış bir binanın enkazından kurtulmuş kediyi seven adamın fotoğrafı vardı ve altındaki yazı ise insanı hayrete düşürüyordu. Kısaca Alaa olarak bilinen adam sabahın erken saatlerinde gece bombalanan binaların enkazına gidiyor ve kendisi gibi birkaç kişiyle birlikte canlı arıyor. Diğerleri enkazdan çıkarılabilecek insan ararken Alaa kedi arıyor. Enkazdan kurtulan kedileri alıp güvenli bir yere, daha kuzeye götürüyor.

Çocukluğundan beri kedileri seven Alaa daha önce Halep'teymiş ve "Halep'in kedici adamı" ya da kısaca "Halep kedicisi" olarak tanınmış. Enkazlardan 170 hayvan kurtarmış ve hepsini de imkanları ölçüsünde beslemiş.

Halep'te kaldığı ev bombardımanda isabet alınca çok sayıda kedisi ölmüş. Halep'teki hayvanlarından 22 tanesini İdlib'e götürmüştü.

Alaa İdlib'de bulunduğu göre buradaki cihatçı örgütlerden birisine yakınlığı var demektir.

Halep'te bir de "kedi evi" varmış. Kedilerin barınıp beslendikleri bir yer... Adı da Ernesto. İtalya'dan kediler için gelen ve bombardımanda hayatını kaybeden arkadaşının adı.

Yaklaşık 400.000 kişinin öldüğü Suriye'deki iç savaşta paranız varsa karaborsada her şeyi bulabiliyorsunuz. Alaa parayı nereden buluyor dersiniz, değişik ülkelere hayvanseverler para gönderiyorlar.

"Bütün arkadaşlarım Suriye'den başka ülkelere gitti, kedileri de bana kaldı" diyor.

“Bu savaşı en büyük kaybedenleri çocuklar ve hayvanlardır” da onun başka bir sözü...

Cihatçı örgütlere yakın birisinin böyle bir uğraşısı olabileceğini kesinlikle düşünemezdim.

Sonra aklıma İkinci Dünya Savaşı sırasında Londra'da kedilerle ilgili neler olduğu geldi.

Almanlar V1 ve V2 roketleriyle kenti bombalıyorlar ve çok sayıda İngiliz kadın kedilerini bakım evlerine götürüp bırakıyor. “Ev isabet alır, ben ölürüm, kedi ortalıkta kalmasın.”

Aynı İngiltere o yıllarda dünyanın en büyük sömürge imparatorluğuna sahipti ve İngilizler de bununla övünürdü.

Eğer birkaç aydır “özne teorisi” üzerinde okumamış ve şimdi yazdığım kitapta yeni insan konusunda bu teorinin önemini birkaç sayfa anlatmamış olsaydım, bu insanları anlayamazdım.

Özne tek değil, değişik bileşenlerden oluşuyor; bu bileşenlerin ilişkisi ve bileşenlerin kendisi de zamanla değişebiliyor. Bu teoriyi anlayınca Sovyet insanının ya da “homo sovyetikus”un oluştuktan sonra nasıl değiştiğini de çıkarabiliyorsunuz. Aleksiyeviç'in “İkinci El Zaman”da anlattığı SSCB sonrası anti sosyalist insanlar, diyelim 20 yıl önce böyle değillerdi. İnsanlardaki iyi veya kötü bir özelliği geçmişe ve geleceğe yönelik olarak genellemek büyük hatadır.

Bunun yerine değişimi ve nedenlerini görmek gerekir.

İdlib'deki cihatçı ve hayatını tehlikeye atarak kedileri kurtaran ve bakan adam da bu çelişkili bütünlük çerçevesinde anlaşılabilir.

İnsan çelişkili bir bütündür ve bütünün parçalarıyla aralarındaki ilişki de sürekli değişir.

Sizde de olur mu bilmiyorum ama bazen bir şey öğrendiğimde kafamdaki bazı soruların çözüldüğünü hissedirim, rahatlarım.

Özne teorisinde de böyle oldu.

Althusser ve Foucault bu konuda en önemli yazarlardır. Butler de var ama o kadar da değil denilebilir.